

Motion till riksdagen 2025/26:3067

av **Markus Wiechel (SD)**

Avskaffande av kvoteringen av föräldraförsäkringen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa kvoteringen av föräldraförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

1974 infördes föräldraförsäkringen i Sverige, som sedan dess på olika sätt har ändrats och utvecklats. År 1995 infördes det som i vardagligt tal kallas för pappamånad i föräldraförsäkringen med innebörden att en månad av föräldraledigheten reserverades för vardera föräldern. År 2002 ändrade man regelverket genom införandet av en andra så kallad pappamånad och 2016 kom en tredje.

Tack vare föräldraförsäkringen får föräldrar rätt till ekonomisk ersättning för att vara hemma med sina barn. Tack vare föräldraförsäkringen kan nyblivna föräldrar också gemensamt spendera tid med sitt nyfödda barn och samtidigt växa in i föräldrarollen. Dessutom erbjuds möjligheten att vara föräldraledig fram till barnets 12-årsdag tack vare totalt 480 betalda föräldradagar som kan tas ut efter vårdnadshavarnas egna tycke. Ur ett internationellt perspektiv är denna möjlighet ovanligt generös, vilket vi både kan och ska vara stolta över.

Även om föräldrapenning betalas ut i 480 dagar för ett barn är dock utformningen sådan att föräldrarna inte fritt kan disponera dessa dagar utifrån de egna förutsättningarna, till följd av ovan nämnda så kallade pappadagar. En förälder med ensam vårdnad har rätt till alla 480 dagarna, men för de med delad vårdnad är 90 dagar reserverade åt vardera föräldern. Inte minst i familjer där den ena föräldern har en avsevärt mycket högre inkomst än den andra kan nuvarande policy resultera i att de individualiserade dagarna i vissa fall brinner inne. Det slutar helt enkelt med att det aktuella barnet får mindre tid med sina föräldrar då det helt enkelt blir för dyrt för familjen att ta ut de sista öronmärkta dagarna. Förlorarna på detta system är dels barnet, som kanske mister värdefull tid med sin ena förälder, dels den förälder som tagit ut maximalt antal dagar men som ändå skulle kunna tänka sig att ta ut fler.

Mot bakgrund av att samhället idag bestämmer över hur enskilda föräldrar väljer att fördela sin tid med sina barn finns det exempel på föräldrar som går runt systemet. Det kan de göra genom att tillfälligt skriva över hela vårdnaden om barnet på den ena föräldern, vilket i det fall det skulle uppstå en konflikt kan innebära stora svårigheter för familjen.

Politiker eller staten är inte de som är bäst lämpade att avgöra vad som är bäst för ett enskilt barn eller en enskild familj – i det här fallet genom att avgöra vem av två föräldrar som är hemma med barnet. Enskilda föräldrars egna förmåga att bestämma hur de ska strukturera och planera sin tid med sina barn eller fatta beslut om familjens framtid måste alltid stå över ideologiska övertygelser. Oavsett om det är av ekonomiska eller sociala skäl eller karriärskäl som vissa familjer väljer att fördela sin barnledighet ojämnt bör enskilda familjer få förtroendet och chansen att själva planera sina upplägg. För att samtliga familjer ska få chansen att planera sin tid efter sina förutsättningar bör därför kvoteringen av föräldraförsäkringen slopas.

Markus Wiechel (SD)